

Н.М. Захарченко

Сумський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОГО НАВЧАННЯ

Сфера освіти в Україні зазнає значних змін, і перш за все, у зв'язку зі вступом до Болонського процесу. Йдеться про введення європейської системи перезарахування кредитів (ECTS), подолання перешкод для вільного пересування студентів і викладачів, досягнення високої якості вищої освіти, для забезпечення якої впроваджується кредитно-модульна організація навчального процесу.

Контроль і оцінювання є невід'ємними складовими кредитно-модульного навчання. Їх сутність визначають такі основні елементи: навчальні параметри, структура знаннєвих компонентів предмета, критерії, шкала оцінок, інтервальна шкала переходу до оцінок (в умовах опосередкованого оцінювання), форми підсумкового і локального контролю.

Навчальні параметри – це різні види результатів навчальної діяльності (теоретична і практична складові), а також різні види навчання студентів (відвідування лекційних та практичних занять, виконання домашніх завдань, підготовка і участь в олімпіадах, конференціях тощо).

При вивченні вищої математики кількість навчальних параметрів залежить ще й від профільноті навчання. А тому, якщо з математики (технічний напрям навчання) кількість навчальних параметрів має бути максимальною, то на заняттях інших напрямків (екологія, медицина) можна контролювати лише практичні елементи знань (уміння розв'язувати найпростіші вправи й задачі). Якщо у першому випадку контролюються практичні елементи знань як репродуктивного, так і творчого характеру, то в другому – лише репродуктивні.

Не менше важливою в контрольно-оцінювальній системі є структура знаннєвих компонентів навчального предмета, яка визначає внутрішню суть навчальних параметрів: теоретичні і практичні компоненти. До теоретичних компонентів належать: терміни, поняття, властивості, закони, закономірності, події, явища тощо, а до практичних – навички, вміння. Щоб полегшити запам'ятовування й засвоєння знань

потрібно встановити між ними логічні взаємозв'язки, виділити головні, визначити їх психологічні особливості.

Погоджуємося з І.П. Підласим, що чим менше треба вчити, тим більше шансів вивчити. Будь-яка технологія завжди добре працюватиме на невеликому обсязі знань, та навіть найкраща безнадійно може втопитися у безодні неструктурованої інформації. Це питання є актуальним для студентів першого курсу технічних спеціальностей, бо матеріал програми має великий об'єм і вивчається високим темпом.

Визначаючи структуру знаннєвих компонентів з кожного предмета і циклу предметів того чи іншого класу, слід диференціювати знання й практичні дії на ті, які потрібно довести до повного засвоєння, і ті, які вистачає оперативно засвоїти (на нетривалий проміжок часу), і ті, з якими студенти лише знайомляться. До підсумкового контролю включаються лише ті знання, які підлягають повному засвоєнню, а до тематичного чи модульного, включаються ще й ті, які оперативно засвоюються. Навчальні знання, з якими студенти лише знайомлять, не пропонуються для контролю взагалі.

Серед елементів оцінюваної системи чільне місце відводиться формам локального і підсумкового контролю. Локальні форми контролю (після вивчення теми, модуля) повинні бути різними і крім того, спрямованими на врахування індивідуальних особливостей, ставлення до математики та рівня попередніх знань. До форм підсумкового контролю можна віднести: екзаменаційну, модульно-рейтингову, тематичну і безоцінкову.

Такий підхід до освіти вимагає відновити у правах суб'єктивізм у оцінці освітніх досягнень студентів, підвищити, а не понизити роль викладача у діагностиці та оцінці їх дійсних особистісних досягнень.

I.M. Зіненко

РВНЗ Кримський гуманітарний університет, м. Ялта

КОНТЕКСТНІ ЗАДАЧІ – ЗАСОБИ ПЕРЕВІРКИ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Соціально-економічні процеси, які формують нові вимоги до особистості, викликають необхідність адаптації, соціалізації, самореалізації особистості в нових умовах зумовлюють потребу відповідності освіти та математичної освіти зокрема цим змінним